

ROSKA BOTOND

forrás: Semmelweis Egyetem

Magyar neurobiológus

A bázeli Institute of Molecular and Clinical Ophthalmology Basel (IOB) igazgatója

ÉLETPÁLYÁJA

1969. december 17-én született Budapesten. Édesanyja zongoraművész, édesapja a néhai Széchenyi- és Bolyai-díjas akadémikus, Dr. Roska Tamás.

Roska Botond az általános orvosi diplomáját 1995-ben a Semmelweis Egyetemen, summa cum laude minősítéssel vette kézhez. Egyetemi tanulmányai alatt Ádám Veronika irányításával végzett tudományos diákköri munkát az Orvosi Biokémiai Intézetben. Általános orvosi tanulmányaival párhuzamosan az Eötvös Loránd Tudományegyetem matematika szakát is elvégezte.

Az orvosi diploma megszerzése után az Egyesült Államokban, a University of California Berkeley-n Frank Werblin laboratóriumában kezdte meg doktori tanulmányait. Itt az emlős retina elektrofiziológiájával foglalkozott. PhD-fokozatát neurobiológia témakörben 2002-ben védte meg. Pályafutását Bostonban folytatta. 2005-ben visszatért Európába, és a bázeli Friedrich Miescher Institute-ban megalapította első önálló munkacsoportját, azóta pedig a Friedrich Miescher Orvosi Kutatóintézet neurobiológiai kutatócsoportjának vezetője. Multinacionális kutatócsoportjával a látórendszer komplex vizsgálatát tűzte ki célul. Munkacsoportjával a retina mellett a thalamus és látókéreg felépítését és működését is vizsgálja, melyhez az elérhető technikák teljes arzenálját beveti, illetve aktívan részt vesz új módszerek létrehozásában és fejlesztésében is. Az itt folyó újszerű, látásvisszaállítást célzó genetikai kísérletek hamar a tudományos világ érdeklődésének középpontjába kerültek.

2014-től a Bázeli Egyetem professzora. 2018 végén megalapította a bázeli Institute of Molecular and Clinical Ophthalmology Basel (IOB) intézetet. Az új intézmény célja a laboratóriumi és a klinikai kutatás összehangolása és a transzlációs humán szemészeti kutatások elősegítése. 2022-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották. Roska Botond sikereit számtalan rangos publikáció, szakmai díj és elismerés jelzi.

SZAKMAI SIKEREI

- Fulbright-program (1997)
- W. Alden Spencer Award (2018)
- Louis-Jeantet Prize for Medicine (2019)
- Magyar Szent István-rend (2019)
- Semmelweis Budapest Award (2019)
- Körber-díj (2020)

Továbbá 9 nemzetközi tudományos szervezet és 2 biotechnológiai cég tudományos tanácsadói testületének tagja vagy elnöke. Személyéhez 38 tudományos szabadalom kötődik.

Roska Botond kutatásai több szálon kötődnek a Semmelweis Egyetemen folyó kutatómunkához is. Az Egyetem Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetében Dr. Szabó Arnold vezetésével működő Retina Laboratórium 2014 óta végez folyamatos, egyre bővülő együttműködést Dr. Roska Botonddal. A kollaboráció harmadik partnere a Dr. Nagy Zoltán Zsolt vezette Szemészeti Klinika. Az együttműködés keretein belül a humán retina genetikai és funkcionális karakterizálását célzó kísérletekben, és a génterápiás eljárások laboratóriumi tesztelésében vesznek részt. A közös munka sikerét egy 2016-ban megjelent Neuron, valamint egy 2019-ben megjelent Nature Neuroscience közlemény jelzi.